

καράβι

Τρίτη, 3 Απριλίου 2012

4:49 πμ

καράβι (το) |καράβι-ιού | -ιών| **1.** ιστιοφόρο πλοίο, συνήθ. μεγάλου εκτοπίσματος, με τρία ή περισσότερα ιστία **2.** (καθημ., κατ' επέκτ.) πλοίο οποιουδήποτε τύπου: *πότε φεύγει το ~ για Σύρο;* ΦΡ. (καθημ.) (α) **πέσαν έξω τα καράβια (κάποιου)** για κάποιον που χωρίς εμφανή

αιτία είναι κακόκεφος: *σου ~ και είσαι έτσι κατσούφης;* (β) (ειρων.) **εδώ καράβια χάνονται, βαρκούλες αρμενίζουν** βλ. λ. *χάνω* (γ) **μεγάλα καράβια, μεγάλες φουρτούνες** βλ. λ. *μεγάλος* (δ) **(δουλεύω / είμαι) στα καράβια** είμαι ναυτικός, εργάζομαι στο Εμπορικό Ναυτικό (ε) **πάω στα καράβια** μπαρκάρω. — (υποκ.) **καραβάκι** (το). ❖ ΣΧΟΛΙΟ λ. *πλοίο*.

[ΗΓΥΜ. < μεσν. *καράβιον*, υποκ. τού αρχ. *κάραβος* «καραβίδα, γαρίδα» (η σημερινή σημ. ήδη μτγν.). αγν. ετύμου. πιθ. δάνειο μεσογειακής προελ.].

καράβι (το) |καραβιού | -ιών| **1.** ιστιοφόρο πλοίο, συνήθως μεγάλου εκτοπίσματος, με τρία ή περισσότερα ιστία **2.** (καθημ., κατ' επέκταση) πλοίο οποιουδήποτε τύπου: *πότε φεύγει το καράβι για Σύρο;*

Φράσεις

πέσαν έξω τα καράβια σου

για κάποιον που χωρίς εμφανή αιτία είναι κακόκεφος: πχ. *πέσαν έξω τα καράβια σου και είσαι έτσι κατσούφης;*

Εδώ το *πέσαν έξω* σημαίνει κυριολεκτικά «εξώκειλαν» σήμερα λέζεται για κάθε υπολογισμό ή επιχειρηση.

εδώ καράβια χάνονται, βαρκούλες αρμενίζουν

Συνηθέστερο : η γης καταποντίζεται και το μουνί χτενίζεται. Και επι το ευπρεπεστερον: κι Μαριγώ χτενίζεται.

μεγάλα καράβια, μεγάλες φουρτούνες

Τα ψηλά αξιώματα έχουν και μεγάλους κινδύνους και επομένως στενοχώριες. Πβλ. ιτ. *Gran nave, gran pensiero*.

δουλεύω / είμαι στα καράβια

είμαι ναυτικός, εργάζομαι στο Εμπορικό Ναυτικό

Θα πάω στα καράβια

Θα μπαρκάρω.

το πλήρωσα караβίσιο

Σήμερα για κατι που αγορασαμε ακριβά λέμε «**το πλήρωσα караβίσιο**». Η φραση από τα κυλικεια των επιβατηγων πλοιων οπου, λογω μονοπωλείου εν πλω, οι τιμες ηταν μαυραγοριτικες.

Οι караβησιανοί του Βυζαντίου

Ο Ανώτατος Αξιωματικός στην ιεραρχία του Πολεμικού Ναυτικού ελέγγοτο Στρατηγός των **Καραβησιανών**.

Ετυμολογία

μεσν. καράβιον. υποκ. τού αρχ. κάραβος · караβίδα, γαρίδα» (η σημερινή σημ. ήδη μγν.). αγν. ετύμου. πιθ. δάνειο μεσογειακής προελ. |.¹⁷³

Το «Μεγα Ετυμολογικόν» όμως το συνδέει με το κάρα Κάραβος: Το θαλάσσιον ζώνον, παρά τό τη κάρα βαινειν, της κεφαλής προεχούσης. (ΣΣ: σε αντιθεση με τον καρκινο, δηλ. τον καβουρα που είναι και αυτος οστρακοδερμο αλλα καρκινοβατει, βαδιζει πλαγια) Έξ αυτού και τό έπι τού πλοίου λεγόμενον. Σημαίνει και την ναϋν, ώσαύτως· κάρα γάρ ή τρόπις. (καρίνα, καρήνα, καρένα)

Ετυμ. Αρχ καραβος < караβίδα αλλά και κολεόπτερα. κάρᾱβος[κᾱ-], ό, αρσενικό σκαθάρι, σε Αριστ. 265

A. horned or cerambycid beetle, Arist.HA531b25, 551b17 (with vv.II. καράβιοι, καράμβιοι).
II. a prickly crustacean, crayfish, Epich.57, Ar.Fr.318.7, Gal.12.313, etc.: disted. from καρκίνος, Arist.PA684a1, cf.HA525b32, 590b20; μαλακόστρακος ib.490b11, cf. Specus. ap. Ath.3.105b; an Eastern species, Nearch. ap. Arr. Ind.29.14.
III. a light ship, EM490.31.
VI. Maced., gate, Hsch.
Henry George Liddell, Robert Scott, A Greek-English Lexicon

Πχ. χρυσοκάραβος είναι η χρυσόμυγα ή ο χρυσός σκαραβαίος.¹

Στο « Πρόχειρο Νόμων » (38. 23-24) γίνεται λόγος περί αλλαγής οστράκων σωληναρίων των καθεδρίων, δηλαδή των πήλινων σωλήνων των αφοδευτηρίων, καθώς και περί του καθαρισμού των ύπονομιαίων καράβων, δηλ. των οχετών. Για τους καράβους ή κανάλους, βλ. Φ. Κουκουλέ, Βυζαντινών Βίος και Πολιτισμός, Δ', Αθήνα 1951, σ. 330, όπου και η σχετική βιβλιογραφία

ΒΛ. LIDDLE SCOTT gate : πύλη, εξοδος ,παροχетеυση σημ. VI

Η ομοιότητα του σκαραβαίου με ένα καράβι (κοίλη ναυς) είναι πολύ μεγάλη:

- 1) Στο χρώμα ταιριαζει γιατι τα πλοια αλλειβονταν με πισσα (καλαφατισμα) για να αδιαβροχοποιηθουν.
- 2) Το σχημα και οι αναλογιες ταιριαζουν σε κοιλη ναυν (φορτηγο πλοιο δικην φορτηγίδας, μαούνας).
- 3) Σα ποδια μοιάζουν με κουπιά. Σημερα ο όρος «καράβι» εχει την σημασια «πλευούμενο»

Ένα ακόμη άθυρμα ήταν και η μηλολόνη ή του χρυσομηλολόνηθιου που ουσιαστικά ήταν ένα ζώυφιο, πιθανόν σκαθάρι, και όπως σήμερα με τις χρυσόμυγες, έτσι και τότε έδεναν μία κλωστή (λινόδετη) και άφηναν το ζώυφιο να πετά στον αέρα.

Γρηγόρης Ζώρζος - Ancient Greek Invention of Karagiozis: Ancient Greek History

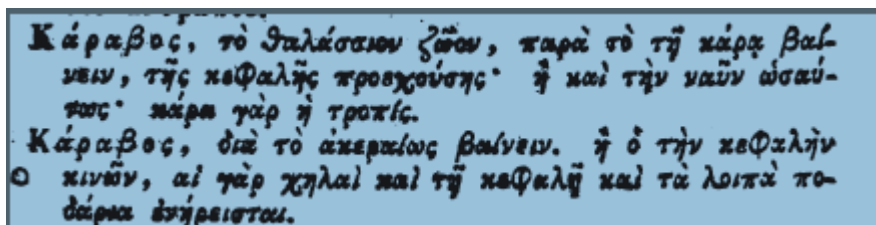
Άλλη σημασία του κάραβος

Κάραβος = υπόνομος

Μικρόν άνωτέρω ώμίλησα δια τά είς τάς οδούς εκ τών οίκιών ριπτόμενα ρυπαρά ύδατα. Άληθές είναι διτι είς τα μεγάλα κέντρα δι' αυτά και τα από τών άφεδρώνων άποχετευόμενα ύπήρχον ιδιωτικοί υπόνομοι, οιτινες είσβαλλον είς δημοσίους ολκούς, **καράβους**, ως και νύν ένιαχοϋ, καλουμένους ή **κανάλους*** ή **καλάνους**, οΐτινες, έγχώρυγοι όντες, ελαμβάνετο πρόνοια νά είναι άρκετά βαθείς. Τοιούτους, κατά τά Πάτρια τής Κωνσταντινουπόλεως, κατεσκεύασεν ό Μ. Κωνσταντίνος, ώστε νά μή προέρχεται δυσωδία καί προκαλώνται επομένως νόσοι : «αλλ' είς τό βάθος διέρχεσθαι τάς δυσώδεις ύλας καί κατέρχεσθαι είς τήν θάλασσαν». ^{162.330}

κάραβος. ο (Ρέθ.) = 1 οχετός. 2 συρροή άφθονου νερού "Εγίνηκε κάραβος απο τημ πολλή βροχή το χωράφι». Αρχ. κάραβος (μεταφορικά).

9093

Screen clipping taken: 29/9/2012 9:28 πμ

*Καννα ή καννη = σωλήνας απ' όπου και το κανέλα, και το κανάλι.

Η Παναγία ή Κανάλα στην Κύθνο από τον κόλπο της Κανάλας, όπου με κανάλια (οχετούς) εξέβαλλαν τα λύματα των υπόνομων της περιοχής. Η πληθώρα ψαριών στον κόλπο απεδόθη σε θαύμα της Παναγιάς, ενώ η πιο υλιστική εξήγηση είναι ότι επρόκειτο περί κεφάλων που αρέσκονται να βόσκουν σε λυματοφόρες περιοχές. Οι ντοπιοι το δικαιολογούν: Η εικόνα της Παναγιάς όπως λέει η παράδοση βρέθηκε από τους ψαράδες στο στενό – κανάλι -ανάμεσα στην Κύθνο και την Σέριφο. (από το βιβλίο ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΑΝΑΛΑ του Ιερέως Κων. Γονίδη)

Αν και ανυπόγραφο λέγεται ότι είναι έργο του Αποστόλου Λουκά.

Σίγα μην ελεγαν «Η Παναγία των υπονομων» , κατά το «η Παναγία των Παρισίων»!

** καλανος < επίδραση από το κάλαμος

Συνών. **κάτολας, καταπότης**.^{156.221} ίσως και καταβόθρα

ΠΒΛ. Τραγουδι

Να δώσει η Μεγαλόχαρη

Κι η Παναγιά η Κανάλα

Να μεγαλώσεις χρηγορα

Σαν τα κοριτσια άλλα

Παροιμίες

Οι πολλές γνώμες βουλιάζουν το **καράβι**.1352

Οι πολλοί καραβοκυραίοι πνίγουν γλήγορα το **καράβι**.1358

Πρέπει να φας με τον άνθρωπο ένα **καράβι** αλάτι για να τον γνωρίσεις.181

Τ' αμπέλι θέλει αμπελουργό και το **καράβι** ναύτες.728

Συνώνυμα

[Ναυς](#)

[Πλοίο](#)

Μπαστιμέντο < Γαλλ. Bâtiment = κτίσμα, κατασκεύασμα

Σκαρί < αρχ. Ελλ. Εσχάρα το , αυτό που έχει μπει στην ναυπηγική εσχάρα.

Πλεούμενο < Αρχ. Ελλ. ρ. πλέω

Πλώμιον (βυζ.) συνήθως όμως ο στολος, το μέρος του στρατού που δύναται να πλεύσει.

[Καραβέλα](#) < Υποκοριστικό του κάραβος= μικρός κάραβος (πβλ. Τρ. Ήταν ένα μικρό καράβι)

Όμως

Το 538. 930 ερμηνεύει το «**καράβια**» ως naviglia minora = μικρα ναυπηγήματα.

Σύνθετα

καρβόκρητος, καρβόκρητος, καρβόκρητος.

καρβοκύρης (ο) [μεσν.] {καρβαβοκύρηδες}, **καρβοκύρισα** (η) [χωρ. γεν. πληθ.] **1.** ο ιδιοκτήτης πλοίου ΣΥΝ. πλοιοκτήτης • **2.** ο πλοίαρχος, ο καπετάνιος του πλοίου· ΦΡ. (παροιμ.) **ο καλός καρβοκύρης στη φουρτούνα φαίνεται** ο ικανός άνθρωπος φαίνεται στις δύσκολες περιπτώσεις, στα δύσκολα αποδεικνύεται ποιος είναι αξιόλογος.

καρβομαραγκός (ο) (λαϊκ.) ξυλουργός που δουλεύει σε ναυπηγείο.

καρβόπανο (το) **1.** το πανί των ιστίων του καρβιού **2.** (γενικότ.) χοντρό και σκληρό πανί μεγάλη αντοχής: *τέντες από ~.*

καρβόσκαρο (το) ΝΑΥΤ. (λαϊκ.) είδος ιστιοφόρου με στρογγυλεμένη πρύμνη.

καρβόσχοινο (το) → καρβαδόσχοινο

καρβόσκυλος (ο) **1.** το σκυλί του καρβιού, που μένει συνέχεια μαζί με τους ναυτικούς **2.** (μτφ. για ναυτικό) που έχει περάσει τη ζωή του στη θάλασσα, ο θαλασσόλυκος. Επίσης **καρβαδόσκυλο** (το).

καρβοστάσι (το) {καρβαβοστασιού} -ιών} (λαϊκ.) **1.** μικρός όρμος κοντά στην ακτή, όπου προσορμίζονται και αράζουν τα πλοία ΣΥΝ. αγκυροβόλιο, αραξοβόλι, λιμάνι **2.** (γενικότ.) το ναυπηγείο.

[ΕΥΓΥΝ. < καρβάβι + -στάσι (< αρχ. ἵστημι). πβ. στάσις].

καρβαδόσχοινο κ. **καρβαδόσχοινο** (το) το χοντρό σχοινί του καρβιού ΣΥΝ. παλαμάρι, (λόγ.) κάλωξ.

καρβαδοτσακίζομαι ρ. αμετβ. {καρβαδοτσακίση-τηκα, -μένος} **1.** ναυαγώ **2.** (μτφ.) καταστρέφομαι, συνήθ. οικονομικά, παθαίνω συμφορές: *άνθρωπος καρβαδοτσακισμένος.*

καρβαδοτσακίσματα (τα) {καρβαδοτσακισμάτων} (λαϊκ.) οι ατυχίες της ζωής, ταλαιπωρίες και καταστροφές: *«βάσανα, πίκρες, φαρμάκια. ~»* (λαϊκ. τραγ.).

καρβαδοτσακισμένος, -η, -ο (εκφραστ.) αυτός που έχει υποστεί ολοκληρωτική καταστροφή στη ζωή του.

καρβαδοφάνaro (το) το φάρόπλοιο (βλ.λ.): *«έφεσε το πούσι αποβραδής, το ~ χαμένο...»* (Ν. Καββαδίας).

Ο καρβαδομαραγκός τραβούσε γραμμές

Σαπιοκαρβαβο

Ξενόγλωσσα

Ιταλικά: nave, vasello, bastimento

Αγγλικά: ship

Γαλλικά: vaisseau

Γερμανικά:

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ

[Καρβαβάς](#) (Κύπρος)

Υπάγετα εκκλησιαστικώς στη Μητροπολη Κυρηνείας, ο μητροπολιτης φερει τον τιτλο Κυρηνείας, Υπέρτιμος και Έξαρχος Λαπήθου και Καρβαβά

ΠΟΙΗΣΗ

Σπασμένο Καρβαβι - Γιάννης Σπαρίμπας

Σπασμένο καρβάβι να `μαι πέρα βαθιά

έτσι να `μαι
με δίχως κατάρτια με δίχως πανιά
να κοιμάμαι

Να `ν' αφράτος ο τόπος κι η ακτή νεκρική
γύρω γύρω
με κουφάρι γερό και με πλήρη εκεί
που θα γείρω

Να `ν' η θάλασσα άψυχη και τα ψάρια νεκρά
έτσι να `ναι
και τα βράχια κατάπληκτα και τ' αστέρια μακριά
να κοιτάνε

Δίχως χτύπο οι ώρες και οι μέρες θλιβές
δίχως χάρη
κι έτσι κούφιο κι ακίνητο μες σε νύχτες βουβές
το φεγγάρι

Έτσι να `μαι καράβι γκρεμισμένο νεκρό
έτσι να `μαι
σ' αμμουδιά πεθαμένη και κούφιο νερό
να κοιμάμαι

Πορτοκαλιά του Καραβά

Πορτοκαλιά του **Καραβά**
που κάμνεις πορτοκαλία
να σε πουλούν 'γοράζω σε
του βάρους σου ριάλια.*

Με ριάλια (Ισπανικά Νομισματα) όσο είναι το βάρος σου. Η φράση "του βάρους" λέγεται συνδυασμένη με κάποιο μεγάλο ποσό πχ, πλήρωσα που βάρους μου γι αυτό το αυτοκίνητο. Δηλ. τα μαλλιοκέφαλα μου.

<http://youtu.be/bibZuV3LHL8>

Η ΝΕΟΧΗΡΕΥΜΕΝΗ

Μια κόρη ετραγουδησεν άπ' ωραίο παραθύρι,
Κι' οσα **καράβια** τ' άκουσαν, ολ' αράζουν και δένουν.
Κ' ένα **καράβι** τρομερό, **καράβι** του πολέμου,
Ουδέ μαζώνει τά πανιά ουτ' ήθελε ν' άράξη.
Μάσε **καράβι** τά πανιά, μάσ' τα και βάλ' τα κατω,
Εγώ κι αν έτραγουδησα, σα μυριολόγι το 'πα.

1187.269

Καράβια π' αρμενίζετε, πουλάκια πού πετάτε,
όν δείτε τό ναυτάκι μου, νά μέ τό χαιρετάτε.

Μές στό **καράβιν**, πού "σαι σύ, κατάρτια 'χει μεγάλα,
κι από τές νοστιμάδες σου χρυσούς βλαστούς έβγαλα.

Μές στα **καράβιν**, πού 'σαι σύ, κι εγώ θέλω νά μείνω,
νά στάζουν τά χειλάκια σου κρύο νερό να πίνω.

Μές στό **καράβιν**, πού 'σαι σύ, νά 'μουν κι εγώ ποτήρι,
γιά νά κερνώ την συντροφιάν και τον караβοκύρη.

Μές στό **καράβιν**, πού 'σαι σύ, νά 'μουν κι εγώ σαβούρα,
νά μέ πατούν τά πόδια σου, νά 'ν' ή καρδιά σου ντούρα.

Βασιλικός στά κάτεργα καί δυόσμος στά **καράβια**
ώρα καλή στίς όμορφες καί γειά στά παλικάρια.

ΓΙΩΡΓΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ -1977

Δέρνεις με, μάνα, δέρνεις με, μά νά μισέψω θέλω ^(α),
νά πάω μέ τά κάτερκα μέ τά χοντρά **καράβια**,

9313.51 [111]ΑΣΜΑ 19 Ασμα τής Κακής Μητρός

Κουφός ο Σάλαχ το κατάστρωμα σαρώνει.

- Μ' ένα ξυστρι καθάρισέ με απ' τη μοράβια.

Μα είναι κάτι πιο βαθύ που με λερώνει.

- Γιέ μου πού πας; Μάνα, **θα πάω στα καράβια**.

Νίκος Καβαδίας - [Οι 7 νάνοι στο s/s Cyrenia](#)

ΤΑ **ΚΑΡΑΒΙΑ** τα όρθια με το μαύρο πόδι
τα **καράβια** οι αίγες των Υπερβορείων
τα **καράβια** οι πεσσοί του Πολικού και του Ύπνου
τα **καράβια** οι Νικοθόες κι οι Εύαδνες

Οδ. Ελύτη - Αξιον Εστιν

Pasted from <<http://www.freesymbolforum.com/index.php?topic=649.35;wap2>>

- Κέντα του κόρη κέντα του πέρκιμον τζαι χορτάσει

βάρτου την μαυροθάλασσαν με το **καραβοστάσιν**.

Η λυερη τζ'ο Χάρος Δημοτικό Κύπρου

Σύνδεσμοι

[Φωτογραφίες πλοίων](#)